

РАПИВ

www.rapiv.org

**РЕГИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО
И ИНОВАЦИИ - ВАРНА**

**Национални и европейски програми за
финансиране на високотехнологични фирми.
Изготвяне и управление на проект.**

Ивелина Несторова, РАПИВ

Варна, 30 МАРТ 2010 г.

1. Политики на Европейския съюз за подкрепа на МСП.
2. Европейски и национални програми за подкрепа на предприемачеството и иновациите.
3. Изготвяне и управление на проект.

В Европа има около **23,2 милиона МСП**, които са гръбнака на европейската икономика.
Повече от 90% от фирмите в Европейския съюз са МСП и през последните години са осигурили **80 % от новите работни места...**

Small Business Act (SBA)

- Приет на 25.06.2008г. от Европейската комисия.
- SBA е първата цялостна политическа рамка, насочена към МСП.
- SBA има за цел да подобри цялостния политически подход към предприемачеството, да заложи необратимо принципа **“Мисли първо за малките”**.
- SBA обхваща система от принципи целящи създаване на еднакви условия за дейност на МСП и подобряването на административната среда в целия ЕС.

Принципа "Мисли първо за малките"

Съгласно този принцип е необходимо законодателните актове да отчитат интересите на МСП още в първите етапи от процеса на разработване на политиките. Принципът е насочен към изграждане на условия, които стимулират създаването и просперитета на малките фирми.

- Директна помощ /пряко финансиране/ – под формата на грантове, целящи да изпълнят специфични политически цели (като изследвания, образование, иновации) – чрез отпускане на безвъзмездна помощ за съфинансиране на проекти.
- Индиректна помощ /непряко финансиране/ – средствата стигат до бизнеса посредством национални и местни посредници (банки или фондове за рисков капитал) предназначени да покриват всякакви видове инвестиции и разходи, необходими за развитието на една фирма под формата на различни финансови инструменти /заеми, гаранции, инвестиции/.

ЕС разполага с 3 ключови инструмента за подпомагане на изследователската дейност и иновациите:

- Кохезионната политика (осъществявана чрез Структурните и Кохезионния фонд). Оперативни програми.
- 7 Рамкова програма за научни изследвания и технологично развитие 2007-2013
- Рамкова програма за конкурентоспособност и иновации (The Competitiveness and Innovation Framework Programme –CIP 2007- 2013.);

Други програми за подкрепа на предприемачеството и иновациите в МСП:

- Програма Марко Поло II(2007-2013) – Постигане на ефикасна и устойчива транспортна система;
- “Интегрираната програма за обучение през целия живот (Integrated Action Programme in Lifelong Learning 2007 – 2013);
- Програма Еразмус за млади предприемачи (Erasmus for Young entrepreneurs);

- Национален иновационен фонд;

7 Рамкова програма за научни изследвания и технологично развитие 2007-2013 г.

Основен инструмент на ЕК за подпомагане на научните изследвания, програмата има 2 основни цели:

1. Укрепване на европейската индустрия в научно и технологично отношение;
2. Повишаване на конкурентоспособността ѝ, създаване на повече работни места и поддържане на водеща роля в глобалната “икономика, основана на знанието”.

- Сътрудничество
- Идеи
- Хора
- Капацитети
- Ядрени изследвания (програма „Евратом“) –

Кой може да кандидатства?

- Научноизследователски групи от университети и научноизследователски институти;
- Предприятия, ориентирани към внедряване на иновации;
- Малки и средни предприятия;
- Сдружения или група от малки и средни предприятия;
- Публични или правителствени администрации (местни, регионални или национални);
- Млади научни работници (докторанти, специализанти);
- Утвърдени научни работници;
- Институции, експлоатиращи научно-изследователски инфраструктури от транснационален интерес;
- Организации от изследователи от трети страни;
- Международни организации;
- Организации на гражданското общество.

The Competitiveness and Innovation Framework Programme (CIP)

или Рамковата програма за иновации и конкурентоспособност цели повишаване на конкурентоспособността на европейските предприятия.

МСП – основна целева група на програмата, която цели:

- Подпомагане на иновационни дейности (еко-инновации);
- По-добър достъп до финансови ресурси;
- По-добро използване на ИКТ и развитие на информационно общество.

Общ бюджет : 3,6 милиарда Евро

Структура на СИР

Общи цели
Цялостен бюджет и инструменти

СПЕЦИФИЧНА
ПРОГРАМА I

Програма-
Предприемачест
во и иновации

2,17 милиарда EUR

От тях: 430 милиона
за еко-иновации

СПЕЦИФИЧНА
ПРОГРАМА II

Програма-
ИКТ политика

730 милиона

СПЕЦИФИЧНА
ПРОГРАМА III

Програма-
Енергийни
изследвания за
Европа

720 милиона

Кой може да участва?

Малки и средни предприятия;

Изследователски центрове;

Агенции;

Търговски камари;

Административни звена.

Програма за подкрепа на ИКТ политиките (4та покана за набиране на проекти)

Краен срок	1 юни 2010г.	
Бюджет	107 млн. Евро	
Размер на съ-финансирането	пилотни проекти тип А и Б - 50%	-Мрежи за обмяна на добри практики - 80%; - Тематични мрежи –фиксирана сума, според броя на участниците в мрежата.

Тематичните области, за които е предвидено финансиране, са:

-ИКТ за нисковъглеродна икономика и интелигентна мобилност (бюджет 19 млн. евро);

-Дигитални библиотеки (бюджет 30 млн. евро);

-ИКТ за здраве и включване (бюджет 14 млн. евро);

-Отворени иновации за бъдещи интернет услуги в "интелигентни" градове (бюджет 15 млн. евро);

- ИКТ за подобряване на обществените услуги за граждани и бизнеси (бюджет 13 млн. евро);

- Мултиезична мрежа (бюджет 16 млн.евро).

http://ec.europa.eu/information_society/activities/ict_psp/index_en.htm

Програма Еразмус за млади предприемачи (Erasmus for Young entrepreneurs);

Нова европейска програма целяща да подпомогне начинаещите предприемачи да придобият умения за управление на малко или средно предприятие като прекарат до 6 месеца при вече утвърден и натрупал опит предприемач от друга страна на ЕС.

Кой може да участва?

- Млади, новостартиращи предприемачи.
- Опитни и утвърдени предприемачи.

ИНДИКАТИВНА ГОДИШНА РАБОТНА ПРОГРАМА НА ОП 'КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ' ЗА 2010г.

(1во и 2ро тримесечие на 2010г.)

www.opcompetitiveness.bg

Наименование на схемата	Допустими бенефициенти	Общ бюджет на схемата (лв.)
1. Технологична модернизация в МСП	МСП	195 583 000
2. Технологична модернизация в големи предприятия	Големи предприятия	78 233 200
3. Покриване на международно признати стандарти	Предприятия	19 558 300
4. Създаване на регионални бизнес инкубатори	Консултантски организации, НПО, бизнес инкубатори	35 204 940
5. Насърчаване на бизнес коопериранто и клъстерите	Нововъзникнали и съществуващи клъстери	29 337 450

**ИНДИКАТИВНА ГОДИШНА РАБОТНА ПРОГРАМА НА ОП
'КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ' ЗА 2010г.(3то и 4то тримесечие на 2010г.)**

www.opcompetitiveness.bg

Наименование на схемата	Допустими бенефициенти	Общ бюджет на схемата лв.
6. Подкрепа за внедряване в производство на иновативни продукти, процеси и услуги	Иновативни предприятия	48 895 750
7. Развитие на научния капацитет на български научни организации	Научно-изследователски организации	39 116 600
8. Създаване на нови и укрепване на съществуващи технологични центрове	НИ организации, предприятия, НПО	39 116 600
9. Създаване и укрепване на офиси за технологичен трансфер	НИ организации, предприятия, НПО	9 779 150
10. Въвеждане на енергоспестяващи технологии в предприятията	МСП и големи предприятия	210 953 220
11. Въвеждане на възобновяеми енергийни източници	МСП и големи предприятия	191 630 486
12. Създаване на мрежа от организации за подкрепа на бизнеса	НИ организации, ВУЗ, НПО и търг. дружества	9 779 150

Схема 2.1.4. : Технологична модернизация в МСП ОП Конкурентоспособност

Схема 2.1.4. Технологична модернизация в МСП по приоритет 2 “Повишаване ефективността на предприятията и развитие на благоприятна бизнес среда”

Срок на обявяване	1 во тримесечие на 2010г.	
Бюджет	100 млн. Евро	
Размер на съ-финансирането	70 % за малки (от 50 000 до 2 000 000 лв.)	60% за средни (от 100 000 до 2 000 000 лв.)

Критерии за допустимост:

1. Минимум 3 приключени финансови години (2007, 2008, 2009г.)
2. Нети приходи от продажби през последната финансова година $\geq 80\ 000$ лв.
3. Основна дейност – в областта на преработващата, добивна промишленост или услугите

Допустими дейности:

1. Разширяване на дейността на предприятието;
2. Диверсификация на продукцията чрез добавяне на нови продукти;
3. Фундаментална промяна на цялостния производствен процес.

Допустими инвестиции:

1. Закупуване и въвеждане в експлоатация на машини, съоръжения и оборудване (ДМА);
2. Закупуване и въвеждане в експлоатация на дълготрайни нематериални активи (НМА);
3. Строително-монтажни работи.

Допустими услуги (по този елемент може да се кандидатства само като допълнение към елемент «Инвестиции»

Схема 1.1.1. “Развитие на стартиращи иновативни предприятия чрез подкрепа за внедряване на иновативни продукти, процеси и услуги” по приоритет 1 “Развитие на икономика базирана на знанието и иновативни дейности ” ОП Конкурентоспособност

Обявяване	29.03.2010г. , без краен срок	
Бюджет	10 млн. Евро	
Размер на съ-финансирането	70 % за микро и малки	60% за средни

Критерии за допустимост:

Микро, малки или средни предприятия, които притежават или са в процес на придобиване на права по интелектуална собственост върху внедряваните по проекта иновативни продукт, процес или услуга

Допустими дейности:

1. Елемент Инвестиции
2. Елемент Услуги

Информация: www.opcompetitiveness.bg
www.ibsme.org

JEREMIE е съвместна инициатива на ЕК, ЕИБ, ЕИФ

Холдингов фонд (200 мил. EUR), управляван от ЕИФ

ОП Конкурентоспособност, приоритетна ос 3
“Финансови ресурси за предприятията”

Финансови посредници (банки, фондове за рисков
капитал)

МСП

По Рамковата програма за конкурентоспособност и иновации (СИР) са налични 1,13 милиарда EUR за финансови инструменти в подкрепа на МСП:

Инструмент за висок растеж и иновативни МСП

Цел: осигуряване на рисков капитал за МСП в раните етапи от развитието им

Гаранционен инструмент за МСП

Цел: Гаранции за МСП по банкови заеми, за да стимулира банките да отпускат повече кредити на МСП

Схема за изграждане на капацитет:

Цел: Повишаване капацитета на финансовите посредници в някои страни-членки

Програми за безвъзмездно финансиране – основни принципи:

- Конкурсно начало;
- Целево финансиране ;
- Проектен принцип на работа;
- Контрол и отчетност

СЪФИНАНСИРАНЕ.

Много рядко по европейските програми или структурни фондове се покриват 100% от допустимите разходи. Основното правило е бенефициентът да допринесе за покриване на разходите по проекта, или т.нар. **СЪФИНАНСИРАНЕ.**

За МСП допустимите разходи, покривани по различни програми варират от **50% до 75%** (има и изключения)

ПРОУЧВАНЕ НА ИНСТРУМЕНТИ И ОПЦИИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ

За да се вземе решение коя програма ил източник на финансиране са най-подходящи за осъществяване на проектната идея компанията трябва да си отговори на

6 КЛЮЧОВИ ВЪПРОСА:

1. Отговаря ли компанията на критериите за допусимост на програмата?
2. Отговаря ли проектната идея на приоритетите на програмата?
3. Устройващи ли са за компанията времевите параметри зададени в програмата?
4. Приемлив ли е процентът на собствено финансово участие?
5. Има ли възможност за авансово финансиране и междинни плащания от страна на органите по разплащане?
6. Кой още трябва да участва в проекта (партньори)?

ЕТАПИ НА ПРОЕКТА

1. Проектна идея
2. Проектно предложение
3. Сформиране на консорциум
4. Кандидатстване
5. Оценка на проекта
6. Преговори. Договор
7. Мостово кредитиране
8. Управление на проекта
9. Отчитане на проекта
10. Оценка от управляващия орган

1. Проектна идея.

Процесът на изготвяне на проект трябва да бъде движен от ИДЕЯТА, а не от ФИНАНСОВИТЕ СРЕДСТВА, за които се кандидатства.

ТРЯБВА ДА СЕ ИМА ПРЕДВИД СЛЕДНОТО:

- идеята да съответства на финансовата/ програмната рамка;
- идеята да е приемлива за партньорите и те да се ангажират с нея;
- идеята да е преминала необходимите основни тестове във фазата на идентифициране (уместност, осъществимост, последователност, устойчивост).

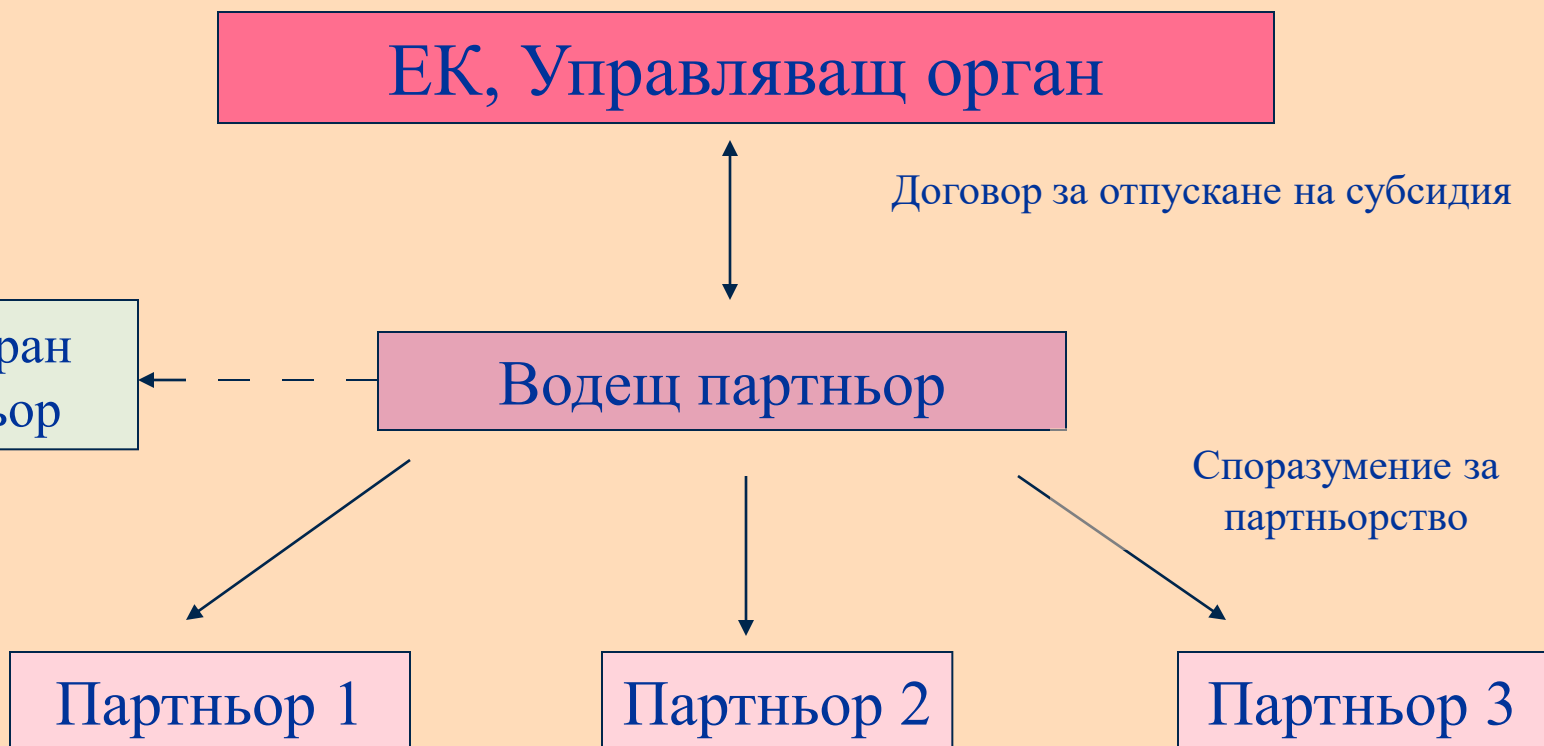
2. Подготовка на проектно предложение.

КЛЮЧОВИ ПРАВИЛА ПРИ ИЗГОТВЯНЕ НА ПРОЕКТ:

1. **Инвестирайте време и средства при изготвяне на проекта. Несигурността дали ще бъде спечелен не трябва да бъде причина да се отнесете повърхностно.**
2. **Бъдете ясни и конкретни, особено що се отнася до очакваните резултати.**
3. **Покажете познаване и разбиране на проблема и на средствата за неговото решаване.**
4. **Сформирайте опитен и професионален екип.**
5. **Покажете оригиналност в изготвяне на проекта.**
6. **Ползвайте логическата матрица, графики и план-графики за работата.**
7. **Обърнете внимание върху езика и външния вид на проекта.**
8. **Спазвайте КРАЙНИЯ СРОК, АДРЕСА ЗА ПОДАВАНЕ НА ПРОЕКТА И ПЪЛНИЯ НАБОР ОТ ИЗИСКВАНИ ДОКУМЕНТИ при неговото подаване.**

3. Сформиране на консорциум.

ОЦЕНКА НА ПРОЕКТА

Одобрен проект

Финансови и/или научни/технически
преговори с финансиращият орган

Договор за отпускане
на безвъзмездна помощ
между Комисията
/управляващия орган и
водещия партньор
/Subsidy Contract/

Споразумение между партньорите
/Partnership Agreement/

Неодобрен проект

Получаване на
писмена оценка по
критериите за
одобряване,
предварително
публикувани от
Комисията/управлява
щия орган

7. Управление на проекта

1. Спазване на предварителния времеви график на дейностите, зададен в проекто-предложението /. При невъзможност да бъде спазен графика, да се обяснят достатъчно добре причините за неспазването.
2. Добра комуникация между партньорите в консорциума.
3. Надлежно събиране и съхранение на цялата документация, свързана с изпълнението на проекта, която ще се приложи към техническите и финансови отчети.

Междинни отчети

Интервалът на междинните отчети се определят от Комисията или управляващият орган. Най-често са на 3 месеца или на 6 месеца.

Финален отчет

Финансов

Технически

Представя се при приключване на проекта. Предвижда се време за неговото изготвяне и обикновено обхваща целия период на изпълнение на проекта.

Оценка от Комисията или от управляващия орган

1. Отнема няколко месеца. Прави се въз основа на финалния финансов и технически отчет.
2. Управляващият орган може да изисква допълнителна документация, преди да се произнесе окончателно каква част от допустимите разходи по проекта признава.
3. След като оценката е извършена, бенефициента получава окончателен документ за приключване на проекта.
4. Въз основа на този документ се извършва окончателното плащане по проекта.

Въпроси?

“Да полагаме грижи за МСП е равносилно на полагане на грижи за днешните и утрешните работни места в ЕС.”

Г. Ферхойген

**РЕГИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА
ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО И ИНОВАЦИИ – ВАРНА**
кв. “Аспарухово”, м-т “Малка Чайка” ПК 87
Варна 9003

България

тел.: +359 52 383700

факс: +359 52 383701

е-mail: office@rapiv.org

www.rapiv.org

